

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U004060

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-11-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мар'енко Вікторія Юріївна

2. Viktoriia Y. Marienko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 033

Назва наукової спеціальності: Філософія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 48180 Філософія

Дата захисту: 12-09-2025

Спеціальність за освітою: Публічне управління та адміністрування

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10534

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 02.41.41

Тема дисертації:

1. Феномен інформаційно-комунікаційних технологій: соціально-філософський аналіз
2. Phenomenon of Information and Communication Technologies: Socio-Philosophical Analysis

Реферат:

1. У кваліфікаційній роботі проаналізовано теоретико-методологічні засади феномена інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), розкрито соціокультурний потенціал феномена інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) як рушійної сили сучасної динаміки постінформаційного суспільства, визначено філософські виміри вдосконалення взаємодії інформаційнокомунікаційних технологій (ІКТ) та управлінської культури в епоху експоненційного розвитку та цифрової складності. На підставі такої концептуалізації з'ясовано особливості розвитку суспільства від інформаційного до «постінформаційного» (мережевого, цифрового), визначено й обґрунтовано напрями впливу інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) на ключові сфери життєдіяльності людини; проаналізовано вплив інформаційнокомунікаційних технологій (ІКТ) на формування людиноцентричної моделі управлінської культури у контексті цифрових змін. У межах дисертації висунуто низку положень, які конкретизують наукову новизну. Уперше: - визначено методологічні підходи до аналізу феномена інформаційнокомунікаційних технологій (ІКТ) та розкрито їх вплив на розвиток сучасного

постінформаційного соціуму, який представляє сукупність філософських та міждисциплінарних підходів, що дозволили розглянути ІКТ як складну, динамічну систему із власною структурою, функціями та соціальним впливом. Методологічні підходи до аналізу феномена інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), що закладають основу інтеграції філософської методології (аксіологічного, інформаціологічного, семіотичного, антропологічного, постструктуралістського, постфеноменологічного, синергетичного), поєднаних з міждисциплінарною методологією Agile та датаорієнтованим підходом, дозволили комплексно проаналізувати соціальний та культурний феномен ІКТ. Міждисциплінарний підхід забезпечує інтеграцію знань з філософії, соціології, інформатики, психології, що є критично важливим для розуміння впливу ІКТ на різні рівні людського буття. - досліджено інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) як рушійну силу соціокультурної динаміки сучасного суспільства, що сприяє значним трансформаційним змінам в умовах постінформаційних викликів. Ці зміни виступають основними інструментами, які впливають на соціальну структуру, культурні практики, освітні процеси, економічну діяльність, стимулюючи новації та трансформації на всіх рівнях. Ці технології змінюють спосіб комунікації, навчання, праці, дозволяють, спричиняють глибокі зсуви у свідомості, сприяють цифровій ідентичності, зростанню інформаційної самосвідомості та появи нових форм соціальної взаємодії. Доведено, що ІКТ у постінформаційну добу це не просто технічний інструмент, а стратегічний чинник глибоких соціокультурних змін, які визначають нову парадигму розвитку інтелектуальної цивілізації. - обґрунтовано вплив інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) на формування людиноцентричної моделі управлінської культури у контексті цифрових змін. Людиноцентрична (гуманістична) модель інформаційнокомунікаційних технологій (ІКТ) є вираженням сучасного філософського підходу, який розглядає людину як центральну цінність і мету технологічного розвитку. Модель людиноцентричної (гуманістичної) управлінської культури – це концептуальна структура, яка поєднує філософські засади цифрового гуманізму, гуманістичні принципи сучасного управління, зосереджених на людині як ключовій цінності. Доведено, що така модель покликана відповідати викликам цифрової трансформації, де основна увага приділяється не лише ефективності та технологіям, а й розвитку особистості. Удосконалено: - поняттєво-категоріальний апарат соціально-філософського аналізу феномена інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), у контексті якого сформовано концепт постінформаційного суспільства, що визначає наступний етап еволюції суспільства після інформаційного. Проаналізовано такі поняття як інформатизація, інформаційне та інформаціональне суспільство, філософія інформації, цифровізація, які створили основу нової філософської науки – інформаційної філософії. Доведено, що в основі інформаційної філософії – інформаційні процеси, що формують реальність, дослідження того, як виникають знання, як людина сприймає, інтерпретує й передає смисли. Інтердисциплінарність інформаційної філософії включає поєднання філософських ідей із теорією інформації, кібернетикою, когнітивістикою, лінгвістикою, етикою цифрових технологій; - з'ясовано вплив інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) на ключові сфери життєдіяльності людини – від медицини та охорони здоров'я до транспорту, енергетики та туризму, що кардинально змінюють усі аспекти людського життя – від повсякденного побуту до глобального управління ресурсами. Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) чинять потужний вплив на всі ключові сфери життєдіяльності людини, стаючи каталізатором інновацій, підвищення ефективності, доступності послуг та якості життя загалом.

2. The qualification work analyzes the theoretical and methodological foundations of the socio-philosophical analysis of the phenomenon of information and communication technologies (ICT), reveals the socio-cultural potential of the phenomenon of information and communication technologies (ICT) as a driving force of the modern socio-cultural dynamics of modern society, identifies the philosophical dimensions of improving the interaction of information and communication technologies (ICT) and governmental culture in the era of exponential development and digital complexity. On the basis of this conceptualization, the peculiarities of the development of society from information to “post-information” (network, digital) are clarified, the directions of influence of information and communication technologies (ICT) on key areas of human life are identified and substantiated; the influence of information and communication technologies (ICT) on the formation of a human-centered model of managerial culture in the context of digital changes is substantiated. The dissertation

puts forward a number of provisions that specify scientific novelty. It is the first time that: - methodological approaches to analysing the phenomenon of information and communication technologies (ICT) have been defined and their impact on the development of modern post-information society has been revealed, representing a set of philosophical and interdisciplinary approaches that have made it possible to consider ICT as a complex, dynamic system with its own structure, functions and social impact. - methodological approaches to analysing the phenomenon of information and communication technologies (ICT), which lay the foundation for the integration of philosophical methodology (axiological, informationological, semiotic, anthropological, poststructuralist, postphenomenological, and synergistic), combined with the interdisciplinary Agile methodology and a data-oriented approach, have made it possible to comprehensively analyse the social and cultural phenomenon of ICT. - information and communication technologies (ICT) were studied as a driving force of the socio-cultural dynamics of modern society, contributing to significant transformational changes in the context of post-information challenges. It has been proven that ICT in the post-information era is not just a technical tool, but a strategic factor in profound socio-cultural changes that determine a new paradigm for the development of intellectual civilisation. It has been improved: - the conceptual and categorical apparatus of social and philosophical analysis of the phenomenon of information and communication technologies (ICT), in the context of which the concept of a post-information society has been formed, defining the next stage of society evolution after the information society. The author definition of information and communication technologies (ICT) is presented, representing a complex of modern technologies, means and methods that ensure the collection, storage, processing, transmission, dissemination and use of information in electronic (digital) form using various hardware and software solutions; - the impact of information and communication technologies (ICT) on key areas of human life, from medicine and healthcare to transport, energy and tourism, which are radically changing all aspects of human life, from everyday life to global resource management, has been clarified. It has been proven that ICTs do not simply accompany human life, they determine its new forms, quality and possibilities, creating the basis for the sustainable development of a digital society. - the impact of the exponential development of information and communication technologies (ICT) on the transformation of corporate management culture in the digital age and digital complexity. The exponential development of information and communication technologies (ICT) is radically transforming the management culture of enterprises in the digital age, changing its structure, values, communication formats and decision-making principles. - the conditions for human recovery in the context of information overload, which leads to cognitive exhaustion, decreased concentration, emotional burnout, and requires human recovery, are revealed. It has been proven that human recovery requires the creation of conditions that cover several levels: a) cognitive conditions; b) psychoemotional conditions; c) physiological conditions that reduce stress and overload; d) socio-organisational conditions. Further developments include: - the analysis of the genesis of socio-philosophical studies of the phenomenon of information and communication technologies (ICT), demonstrating a gradual transition from techno-optimistic and functional-instrumental approaches to a deeper understanding of ICT as a social and cultural phenomenon.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Інформаційні та комунікаційні технології

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Мар'єнко Вікторія. Напрями інформаційного забезпечення на підприємстві в умовах цифрової трансформації. HUMANITIES STUDIES : Collection of Scientific Papers / ed. V. Voronkova. Zaporizhzhia : Publishing house «HelveticaN^o», 2021. № 9 (86). С.154-167.

- Мар'єнко В.Ю. Вплив інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) на розвиток суспільства, людини, техніки: соціально-філософський аналіз. Освітній дискурс: збірник наукових праць / голов. ред. О.П.Кивлюк. Київ : ТОВ «Науково-інформаційне агентство «Наука-технології-інформація». 2023. Випуск 47 (12) С.61-72.
- Мар'єнко Вікторія. Онтологія інформаційно-комунікаційних технологій як чинник впливу на людину і суспільство: модули цифрової глобалізації. Humanities studies: Collection of Scientific Papers / Ed. V. Voronkova. Zaporizhzhia: Publishing house «Helvetica», 2025.22 (99). P. 68–80.
- Крупа Андрій, Мар'єнко Вікторія. Вплив інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) на цифрову трансформацію суспільства: соціально-філософський аналіз. EDUCATIONAL DISCOURSE : COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS / Chief Editor O. P. Kyvliuk, D. B. Svyrydenko. Kyiv : LLC “Scientific Information Agency “Science-technologies-information”, 2025. Volume 52(1-2). 118 p. С.53-60.
- Marienko, Victoria, Voronkova, Valentyna, Nikitenko, Vitalina. Informatisation of the digital economy as the main trend of exponential development) (Інформатизація цифрової економіки як головної тенденції експоненційного розвитку). Baltic Journal of Economic Studies, Latvia : “Baltija Publishing”, 2023. Vol. 9 No 4 (2023). P. 178-183 (WoS).

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Воронкова Валентина Григорівна
2. Valentyna G. Voronkova

Кваліфікація: д.філос.н., професор, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5242-912X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дольська Ольга Олексіївна
2. Ольга О. Дольська

Кваліфікація: д.філос.н., професор, 09.00.10**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-9577-8282**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"**Код за ЄДРПОУ:** 02071180**Місцезнаходження:** вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Дзьобань Олександр Петрович
2. Oleksandr P. Dzoban

Кваліфікація: д.філос.н., професор, 21.03.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-2075-7508**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого**Код за ЄДРПОУ:** 02071139**Місцезнаходження:** вул. Пушкінська, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Утюж Ірина Геннадіївна
2. Iryna H. Utiuzh

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-1152-0151**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

